

Järvenpään osallisuusmalli

2021-2026

OIKEUS OSALLISTUA JA VAIKUTTAA JÄRVENPÄÄN KAUPUNGIN TOIMINTAAN

Osallisuus on yksi Järvenpään kaupungin arvoista. Ajatus osallisuudesta sisältyy kaupunkistrategian tulevaisuuskuvaan ”Kaupunki yhteisönä – Me teemme Järvenpään” sekä strategiseen päämäärään ”Avoin hallinto, joka nojaa aidosti vaikutusarvoihin sekä hyödyntää tehokkaasti viestintäkanavia.

Ihmisen oikeus vaikuttaa ja osallistua on perustuslaillinen, ja kunnan velvollisuus on pitää huolta asukkaiden ja palveluiden käyttäjien vaikuttamismahdollisuuksista. Kuntalain 5. luvun 22 § pykälän mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista.

Osallisuus tuottaa hyvää elämää ja ehkäisee syrjäytymistä. Osallisuusmalli palvelee kaupunkilaista listauksena osallistumisen mahdollisuuksista ja osoittaa osallisuuden rakenteellisuuden kaupungin toiminnassa, palveluissa ja päätöksenteossa. Kaupungin osallisuustyö perustuu tavoitteeseen, että kaikilla on samat mahdollisuudet osallistua, toimia ja vaikuttaa asuinalueellaan sekä koko kaupungissa.

- Osallisuusmalli avautuu kaupunkilaiselle keinoina ja kanavina osallistua ja vaikuttaa joko kevyemmin tai syvämmällä.
- Osallisuusmalli lupaa kaupunkilaiselle sen, että häntä kuullaan aidosti. Kaupunkilainen tietää mitä Järvenpäässä tapahtuu ja miten käynnissä olevaan asiaan pääsee vaikuttamaan. Kaupunkilainen tietää, miten hänen osallistumisensa on vaikuttanut.
- Osallisuusmalli tarkoittaa kaupungin palvelualueille ja työalueille sitä, että työalueet sitoutuvat opiskelemaan ja suunnittelemaan osallisuutta peilaten omia tavoitteita osallisuuden kaupunkitasoisiin tavoitteisiin. Jokaisen työntekijän tulee pohtia, miten mallissa esiin nostetut asiat ja osallisuuden keinot toteutuvat omassa työssä.

JÄRVENPÄÄN OSALLISUUSMALLI

- Osallisuuden koulutukset viedään henkilöstön koulutuskalenteriin. Koulutusta tarjotaan osallisuuden suunnitteluun, oikea-aikaisuuteen ja arviointiin.
- Osallisuusmalliin sisältyy osallisuuden resursointi. Palvelualueilta on nimetty edustajat osallisuusverkostoon. Osallisuusverkoston jäsenet ovat osallisuusoppaita, työalueensa asiantuntijoita, jotka voivat käsitellä kaupunkilaisten ehdotuksia ja ratkaisuja palvelualueensa asiantuntijoina. He myös tukevat osallisuuden toteutuksia palvelualueellaan.

OSALLISUUDEN PERIAATTEET

Järvenpäässä osallisuus rakentuu hyvästä ja syvästä vuorovaikutuksesta, asukkaiden ja yhteisöjen omaleimaisesta ja yhdessä tehdystä kaupungista. Palvelun käyttäjä pääsee rakentamaan toimivaa arkea osallistumalla palvelun kehittämiseen.

Järvenpää pitää huolta asukkaitensa ja palvelun käyttäjiensä vaikuttamismahdollisuuksista siten, että edistämme avointa hallintoa, valmistelua ja päätöksentekoa. Tarkkailemme osallisuuden toteutumista ja sen vaikutuksia.

Järvenpäässä palaute on eteenpäin vievä voima, uudistumme ja arvioimme vaikutuksia yhdessä.

Kuvateksti: Osallisuuden voi hahmottaa neljänä eri osa-alueena: vuorovaikutus, yhteisöllisyys, osallistuva palvelukehitys ja yhteinen hyvä avautuvat monenlaisina mahdollisuuksina osallistua ja vaikuttaa.

VUOROVAIKUTUS

Kaupunki viestii ymmärrettävästi, selkeäkielisesti ja ajoissa. Kaupunkilainen saa hyvää asiakaspalvelua ja kokee olevansa oikeassa paikassa. Osallistuminen on helppoa, mukavaa, motivoivaa ja palkitsevaa. Tarjoamme tietoa, tilaisuuksia, digitaalisen alustan ja osallisuuden kasvot kaupunkilaisten aloitteellisuuden tukemiseksi:

- Palautepalvelu (palautteet, kehittämisideat ja vikailmoitukset)
- Asiakaspalvelu (tulevaisuudessa Perhelän asiakaspalvelu- ja osallisuustila)

JÄRVENPÄÄN OSALLISUUSMALLI

- Sähköinen yhteisön osallisuusalue (kehitystyö 2021-2023)
- Kyselyt, infot ja keskustelutilaisuudet (2021 mm. Imagotutkimus ja hyvinvointikysely)
- Osallisuusoppaat
- Järvenpäämedian blogit ja tarinat (11/2020 alkaen)
- Tietoa ja tukea: osallistu ja vaikuta -sivusto.

YHTEISÖLLISYYS

Yhteisöllisyys itsessään tuottaa osallisuutta ja lisää välitöntä hyvinvointia. Yhteisöllisesti toimivaa kaupunkia ja kollektiivia voi rakentaa monin tavoin. Järvenpäässä me madallamme kynnyksiä tehdä tapahtumia ja tarjoamme aktiivisuudelle tilaa. Yhdessä tai yksin harrastaminen on toimintaosallisuuden lisäksi myös vaikuttamista, sillä olemalla vaikka osa jalkapallojoukkuetta tukee joukkueen toimintaa. Myös harrastamalla itsenäisesti voi tuottaa kantaa yhteiskunnassa tapahtuviin asioihin.

Kulttuurin tekijöiden ja kokijoiden kaupunkia luodaan kolmannen ja neljännen sektorin kanssa. Tuemme yhdistysten, järjestöjen ja yhteisöjen toiminnan edellytyksiä ja luomme verkostoissa edellytykset järjestää tapahtumia, talkoita, tempauksia, projekteja ja alueellisia kehittämishankkeita.

- Hae avustusta.
- Järjestä tapahtuma tai toimintaa kotikulmillasi.
- Varaa tilaa toiminnalle tai kokoontumiseen.
- Tutustu ja tule tutuksi: yhteisölliset tilat ja olohuoneet.
- Vapaaehtoistoiminta.
- Osallistu ja järjestä: ympäristötalkoot.
- Ajankohtaiset tapahtumat Järvenpäässä.

OSALLISTUVA PALVELUKEHITYS

Osallisuuden valtaosa tapahtuu palveluissamme. Ydintoimintaamme on tarjota lapsille ja nuorille kasvatusta sekä kaikille kaupunkilaisille mielekästä ja monipuolista toimintaa että virikkeinen ja turvallinen kaupunkiympäristö. Osallisuuden kokemus toteutuu palveluissa palvelun arjessa käytännön tekoina ja hyvänä vuorovaikutuksena.

Palvelut kehittyvät ja muuttuvat. Kehitys perustuu palautteeseen, suunnitteluun ja arviointeihin. Yhdessä suunnitellen, testaten ja kokeillen voi rakentaa uniikkeja palveluita - jopa säästää aikaa ja rahaa.

Osallistavia tapoja kehittää palveluita ovat muun muassa:

- käyttäjä- tai kehittäjäryhmä,
- vaikuttamistoimielinten osallistuminen suunnitteluun,
- asiakasneuvosto (Myllytien toimintakeskus) tai asukasraati,

JÄRVENPÄÄN OSALLISUUSMALLI

- toiminnan yhteinen suunnittelu,
- palvelun arviointi, kyselyt ja palaute,
- kaupunkikävelyt ja tapaamiset,
- luovat osallistavat tai palvelumuotoilun menetelmät palvelun käyttäjille ja kehittäjille.

YHTEINEN HYVÄ - OSALLISTU PÄÄTÖKSENTEKOON

Yhteisesti hyvä Järvenpää ottaa kaupunkilaisen mukaan päätöksentekoon ja valmisteluun. Järvenpää arvioi päätösten vaikutuksia monipuolisesti osallistaen, diginä ja lähitilaisuuksissa.

Tapoja olla mukana kaupungin yhteisen hyvän tekemisessä:

- Äänestä kuntavaaleissa.
- Asetu ehdolle kuntavaaleissa.
- Hakeudu nuorisovaltuustoon tai oppilaskuntaan.
- Ole yhteydessä vaikuttamistoimielimeen tai kaupunginvaltuutettuun.
- Kuntalaisaloite,
- Osallistuva budjetointi,
- Osallistuminen vaikutusten ennakoarviointiin ja muuhun valmisteluun.
- Paikalliset aiheet: mihin haluaisin kaupunginosassani vaikuttaa? Osallisuusopas tukee vaikuttamistyötä.

Kuvateksti: Osallisuus ja vaikuttaminen päätöksenteossa ja valmistelussa.

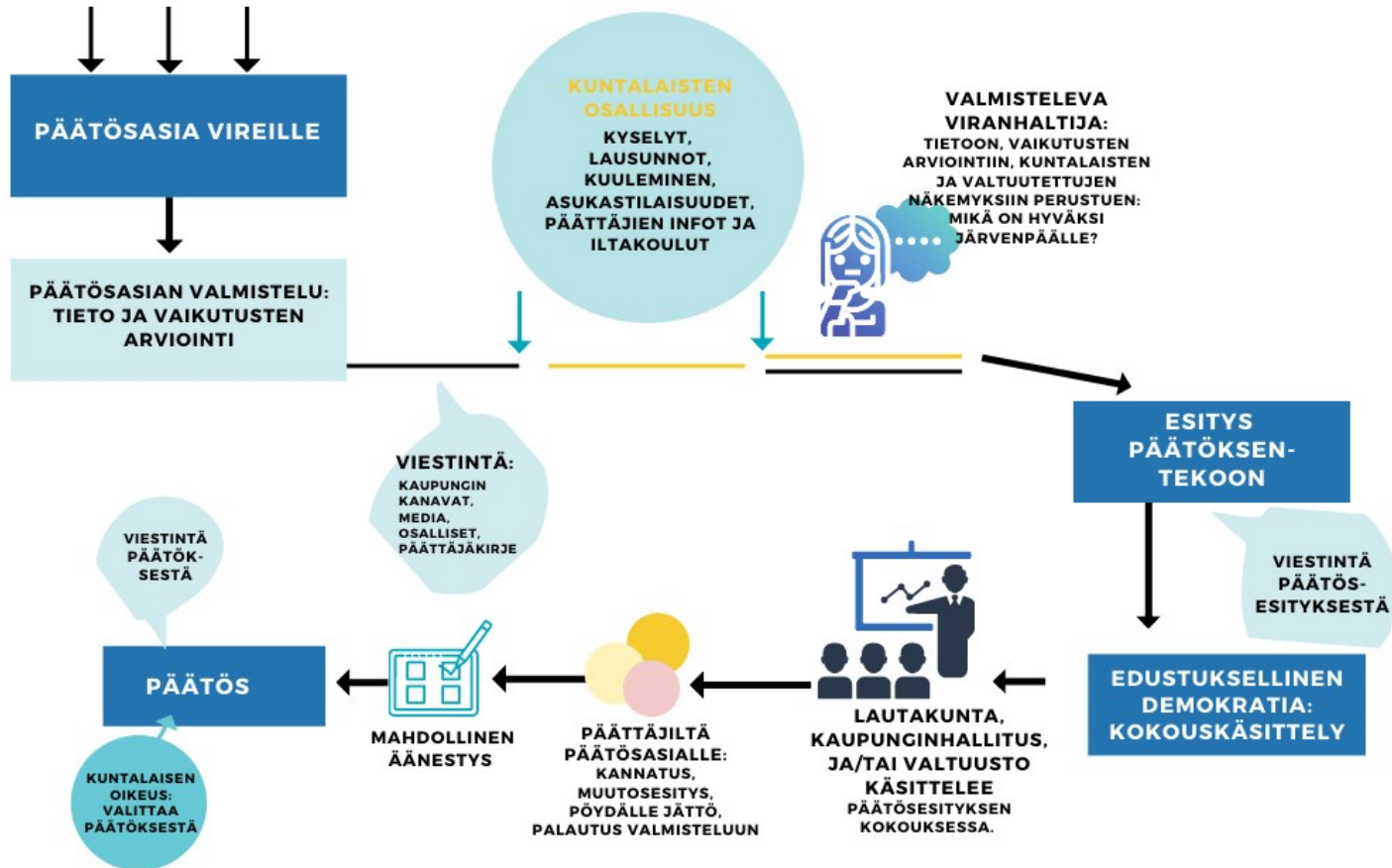
JÄRVENPÄÄN OSALLISUUSMALLI

KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET

LAKISÄÄTEISET KUNNAN PALVELUT

VALTUUSTOALOITE

KUNTALAISALOITE

Osallisuuden suunnittelu ja osallisuusmallin päivittäminen

Osallisuusmalli ja palvelualueen vuosisuunnitelmat muodostavat rungon osallisuuden suunnittelulle, johon kirjataan teemoittain tavoitteet ja kohderyhmittäin toimet. Vuosisuunnittelu perustuu kaupunkistrategiaan 2019-2026. Osallisuusmalli tulee päivittää viimeistään seuraavalle strategiakaudelle. Osallisuusmallin päivittämisestä huolehtii Järvenpään kaupunginvaltuusto.